

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:	
Egész évre	8 frt — kr.
Negyedévre	2 „ — „
Helyben házhoz hordva:	
Egész évre!	10 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	12 frt — kr.
Negyedévre	3 „ — „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, márczius 13.

A liberalizmus gyengülése.

Hogy a liberalizmus, mely e század második felében oly jelentékeny változásokat idézett elő minden téren s új irányt adott a politikának, irodalomnak és társadalomnak egyaránt, hogy ez a liberális irány Európaszerte gyengülőben van, itt már egészen le is járta magát, tagadhatatlan tény. Franciaországban már régóta nem a radikálisok uralkodnak, hanem a mérsékelték, Angliában, Németországban, Belgiumban, Ausztriában régen megbuktak a liberálisok, Spanyolországban alig egy héttel ezelőtt konzervatív kormány váltotta fel a liberális Sagasta-miniszteriumot.

Nálunk is évek óta nagy változás tapasztalható e téren. Az a mámor és erőszakosság, mely az egyházpolitikai viták idején uralta a kedélyeket, rég eltűnt. A »nagy reformokért«, a »szabadelvűség nagy vívmányaiért« nem lelkesedik már senki. Mióta pedig viczinális, képvásárlási és inkompatibilitási botrányok, közgazgatási basáskodások, hatalmi visszaélések, szavazatirtások, Tarnóczyadák s alkotmányértékek fűződtek a liberális rendszerhez, az emberek megcsalattatva fordultak el a rendszertől s nyíltan vagy titokban annak ellenségei lettek.

A rendszer bukása óta a liberális lapok is beismerik, hogy elhalványult csiláguk, hogy nagyot gyengült a liberalizmus. Csak az érdekes, hogy ők a gyengülés symptomáit egész másutt látják,

mint más közönséges halandók. Azt gondoltuk, abban látják a gyengülést, — ami csakugyan mindenütt legfőbb oka volt a liberalizmus bukásának, — hogy önző érdek, klikk és hatalmi politikát folytat, a tőke uralmát kiaknázza, a néppel pedig mit sem törődik s e miatt gyengének bizonyul megküzdeni a társadalmi bajjal.

Azt gondoltuk, hogy ha már a kisipar tönkretétele, a mezőgazdaság érdekeinek botrányos elhanyagolása, ha már az éveken keresztül napirenden levő botrányok, visszaélések, basáskodások, jogtiprások fel nem nyitották szemüket, visszarettennek az alkotmányértékek gondolatától. Az ő liberalizmusukat nem bántotta sem a Tisza-lex, sem az ischli klauzula.

De igenis a liberalizmus gyengülését látják — mint a váradi szabadelvűpárt vezérszónoka hangoztatta — abban, hogy már a munkások védelméről is gondoskodik a földművelési kormány, hogy agrárius tendenciák mutatkoznak és — horrendum dictu! — üldözik a borhamisítókat.

Igazán érthetetlen dolog, hogy komoly gondolkodású s ritka képzettségű férfiak abban találják fel a liberalizmus lényegét, hogy az — dédelgetője legyen a csalóknak és hamisítóknak. De jellemző ez a dolog, szomorúan jellemző magára a liberalizmusra. Csakhogy a szabad ipar és szabad kereskedelemnek képtelen és kivihetetlen elve, mely nagyobb pusztítást vitt véghez a társadalomban, mint a 30 éves háború, megmenthető legyen, készek futni hagyni azokat, akik bűnös lélekkel

és csalárd kézzel tönkre tették a magyar borkereskedés jó hírnevét s többet ártottak a magyar szőlőművelésnek, mint a filloxera.

Elég baj, melyet alig lehet többé helyre hozni, hogy a liberalizmus három évtizeden keresztül mit sem törődött a magyar föld érdekével. Elég jellemző, hogy azt a parányi keveset, amit most ez irányban tesz, legnagyobb hibájának tartják. Akkor ne csudálkozzanak, hogy gyengül a liberalizmus.

Ugron programja. Említettük már lapunkban, hogy a parlamentbe visszatérő Ugron Gábor és párthívei nem fognak beolvadni a függetlenségi pártba, hanem a gyakorlati függetlenségi politika terére fognak lépni, a mi annyit tesz, hogy a kormányképesség kedvéért engednek az 48-ból. Ezt a föltevésünket most maga Ugron Gábor igazolta, a ki tegnap Kolozsvárt nyilatkozott jövőre irányára felől, a szilágyosmlyói ellenzék elnöke kezébe intézett válaszbeszédét azzal kezdte, hogy *az értelmiség romlottsága, a nép gyöngesége*, a mely az utóbbi évek közéletét az erőszakkal, a korrupcióval szemben reménytelenné tette, nem változott. *A helyzet azonban átalakult.* A kormány pártja oly nagy és a kormányelnök annyi rokonérzettel találkozott, hogy az erőszakra és a visszaélésre szüksége nincs, tehát az erkölcsök lehet gyógyítani és lehet az erőt gyűjteni.

A nemzetipárt beolvadása után — úgy mond — a függetlenségi eszme áll szemben a kormányval. Mint ilyennek tanúságot kell tennie *államszervező és kormányzó* képességéről, Nem elég, ha csak az elveket proklamálják, hanem az *elvek megvalósításának tervzetét is el kell készíteni*, mert az elvek egészükben hangoztatandók, de fogantatásukat valamely részleten kell megkezdeni. Most a *közgazdasági önnállóság lépett homlokterbe*, melyet ha ki-

A „TISZÁNTÚL“ TÁROZÁJA.

Sarolta.

Írta: Rónai Margit.

Szép volt és fiatal midőn egyedül maradt a nagyvilágban minden rokon vagy jóbarát nélkül. Mindjárt édesanyja halála után a megélhetés súlyos gondja nehezedett rá, mert anyjának elvesztése megfosztá őt még attól a csekélyke nyugdíjtól is, mit édes atya hivatala után kaptak.

Sötét, komor, kietlen volt a szoba, hova a szomorú, egyszerű temetés után bezárkózott. Szép fejét tenyerébe hajtva ült a csupasz, terített asztal mellett. Innen is ki kell nem-sokára költöznie. Egyedül csak nem maradhat meg, aztán meg a házbérrel is hátrányban vannak még. Valami foglalkozás után is kell nézni.

Írtózatos volt neki pusztaságában, szomorúságában ez a nyirkos, meszelt kis szoba. Menekülni akart innen.

El, el, ki az utcára, ember tömeg közé, hol örömtől ragyogó arcokat is lehet látni. Hát ha ezeknek láttára eltűnik majd az örökös-en előtte álló, a kimerültség kintzó kép, amikor egy összetöpreődött, kiasszott testű, sápadt asszony vivődik a halállal, s ez utolsó küzdelemben is csak ezt nyögi.

— Vigyázz a becsületedre én egyetlen drága gyermekem, hisz, te oly szép vagy. Biz-

zál az Istenben, nyugodj meg cselekedeteiben, s fohászodjál hozzá, hogy óvjon meg téged a kísértések idején. . . .

S hirtelen felszökik az asztal mellől. Menni akar. Önkénytelenül végig tekint kopottas öltözékén. Foltos, a mosástól már elkopott világos ruha volt rajta. Most irigyelte először a gazdagokat, akiknek telik arra a szomorú pazarlásra, hogy kedveseik elvesztése után borus kedélyükhöz hasonló sötét színű gyászruhát ölthetnek. Ő ezt nem tehette. Csak szőke hullámos haját szoríthatta fekete cashmir kendő alá, s ment ki az utcára.

Sötét szeméit tanácstalan függeszté a palotásor emeletes házainak fényes ablakaira, mintha onnan várna segítséget, vigasztalást.

Gyermekes ártatlansággal indult el az egyik szép palota elé s bevezette magát az uróhoz, ki családjuknak régebben jóakarója volt.

Az urnő kegyesen fogadta az árva leányt s részvétellel kérde, hogy mit akar?

— Kenyeret akarok keresni Nagyságos asszonyom. Egyedül állok a világon és úgy félek ettől az egyedüllétől. — És hangja esuklott a zokogástól. — Én úgy, de úgy tudnám azt szeretni örök életemen át, a ki megszabadítana a kínzó magánytól.

A nagyságos asszonyt meghatották a leány egyszerű szavai. Szinte fájdalmasan mondá a leánynak:

— Nekem nincs szükségem magácskára gyermekem. De lesz rá gondom, hogy ne sokáig gyöttrődjék egyedül, elhagyatva

Hálatelt kézesókkal s némi kis boldogító reménnyel tért vissza Sarolta rideg otthonába.

* * *

Igy jutott ő mint anyahelyettes és társalkodónő az öreg dúsgazdag Mérő egyetlen leányához, a tizenhatéves Eveline-hez.

Sokan gúnyosan mosolyogtak az öreg Mérő cselekedetén, a mint megláták a viruló szép, Evelinenél nem sokkal idősebb anyahelyetteset. Itt ott sugdostak is ilyesmit, hogy:

— Nem rossz gusztsa van az öregnek.

— Szegény leány. Jó kezekbe került a te neveltetésed!

De Sarolta csodálkozott a gyanus mosolygáson s nem értette meg a czélzatos megjegyzéseket.

És az öreg Mérő sem tudott ezekről a háta mögött történő titkos gúnyolódásokról. Rajongással szerette egyetlen leányát s mindenképen pótolni akarta az anyát. Ez az érzés vezérelte akkor is, mikor Saroltát házához fogadta.

Ha egy öreg tudákos nevelőnőt ves: Eveline mellé — gondolá — akkor szegénynek multság helyett vén kisasszonyok szílyeiben kell magát edzenie, míg Sarolta szinte barátnőre is talált. Utóvégre is nyíne öngyűsége ajánlotta. Ez elég ahhoz minden gondolkodás nélkül házamhoz fogadta a szép kis árva leányt.

A gyász év leteltével vig élet ki Mérő nagyságos ur házába. A nagys

vivtunk, további alapja és meggyőző bizonyítéka lesz annak, hogy az önálló államélet az erők egyesítésének, fokozásának és saját célunkra való alkalmazásának politikája.

Harminez esztendő vesztegettek el arra, miként törjék meg a nemzet ellenállását, fertőtessék meg erkölceit, a helyett, hogy neme-sebb tulajdonságait kifejtették volna és erőt egyesítve, nagy nemzeti célok felé irányították volna. Nem dolgozták ki a földművelési, ipar, kereskedelmi politikai programját és ezt a mulasztást most kell pótolni. A kedvező hangulat a parlamenti életben arra lenne felhasználandó, hogy minden párt és a szakkörök legjobb erőinek igénybevételével több évtizedre, talán egy századra megállapítsák a nemzeti munkálkodás kerete és munkaprogramja, hogy minden intézkedés tervszerűen és tudatosan történhessen.

E munkához — így fejezte *Ugron* beszédét — *felajánlom levekenységemet*. Midőn az önök jelölését elfogadom, maradok az, a ki voltam, folytatom, sőt fokozom a *függetlenségi politikának érvényesülése érdekében a gyakorlati irányt*, mely nem azt mondja: mindent vagy semmit, hanem a mely megszerzi, a mi elérhető és biztosítja, hogy a részleges sikerben is támaszt nyerve tovább küzdjön. Árpánkat learatjuk, bár a buzának még nem érett meg buzánkat, ha megérett, behordjuk, bár nem; vagyunk messze a kukoriczaszedéstől. A kerület különös érdekeit szívesek lesznek megismertetni, hogy azokat is szolgálhassam. Tudom, hogy *guny fog érni*, mert újból a politikai térre léptem, de hát *ellenállhatatlan ösztön, hajl*, hogy az emberiséget, a hazát szolgáljam, mert a mióta Krisztus leszállt a földre, az angyalok társaságában eljött az emberek közé és égi trónjáról keresztfa alá lépett, azóta a példa mindnyájunkat arra ösztönöz, hogy *szenvedjünk az emberiségért és részt vegyünk a megváltás örökké folyó munkájában*.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

B u d a p e s t, március 13.

Perczel Dezső elnököl. Az elnöki előterjesztések során jelenti, hogy *Major* Ferencz (nép-párti) képviselő sürgős interpellációt jelentett be a kínai foglalási terv dolgában. Kérde a Házat, hogy megengedi-e, hogy a képviselő ma és nem a rendes interpellációs napon tesse meg interpellációját?

asszonyának is visszatért a jó kedve. Egymást érték a zsurok, házi-bálák, látogatások, részt vettek minden hangversenyen, mulatságon, — természetesen Saroltával együtt, kinek szépsége egyszerűségében is mindenütt feltűnést keltett. Szerény discret viselkedésével azonban mindenütt a legnagyobb tiszteletet vívta ki magának. A legmerészebb legelkényeztetettebb világi is meghunyászkodva hajlott meg előtte. És ez a megközelíthetlenség még jobban ingerelte a férfiakat. Mert míg egyrészt a szépsége elbájolta a szemlélt, addig hideg, minden érzelmet s áradozást visszaparancsoló tekintete teljesen kijózanítani látszott a férfiakat. De csak látszólag. Mert sokat emésztett titkos vágy átölelni azt a hajlékony, ringó karsu derekat, eszeveszetten megszorítani azt a puha bársonyos kis kezét s dobogó szívet, mámoros fővel csókba fojtani a parányi piros ajakát . . .

Leggyakrabban érintkeztek a Lónyai családdal. Lónyai Emmi legjobb barátnője volt Eveline-nek, de e szoros barátságot Eveline azért ápolta, mert gyermekéveitől fogva előbb csak játszótársa, később barátja volt Lónyai Alfréd, a fess huszárfőhadnagy, az Emmi bátyja. És lassan-lassan, titokban, észrevétlenül, boldogan ébredt tudatára Eveline, hogy már nem pusztán barátság az mit Alfréd iránt érez. hanem a legtisztább, legmagasztosabb első szerelme bohó leány-szívének. Ellenben Alfréd csak a régi barát maradt. Nem tudta őt hevesebb érzelme birtani egy elkényeztetett sápadt bakfis-leány emléklő, melancholikus szerelmes

— Megengedjük! — kiáltották minden oldalról.

— A képviselő ur tehát az ülés végén megteheti interpellációját. — enunziálta az elnök.

Következett a napirend.

Mindenekelőtt elfogadták harmadszori olvasásban a kiegyezési provizóriumról, a magyarhorvát kiegyezésről és a városok fogyasztási adójövedelmének ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatokat.

Aztán áttértek a

Költségvetés általános tárgyalására.

Neményi Ambrus a pénzügyi bizottság előadója foglalja el az előadói székét.

Hegedüs Sándor vele szemben a miniszteri bársonyszéken melán hallgatja az új előadó beszédét. Évtizedeken át ő ismertette a költségvetés tárgyalása elején az ország pénzügyi helyzetét. Mindig vidáman, mindig rózsás színben és utána mindig felált *Horánszky* Nándor, hogy az ő éles kritikájával szétoszlassa azt a rózsás Muzsa-fátyolt, melybe Hegedüs a pénzügyi helyzetet burkolta. Évről-évre így szokott ez lenni, Nóta is volt róla, mely így jellemezte ezt az évenként ismétlődő jelenetet.

Sándor mindig: haj, haj, haj!

Nándor mindig: baj, baj, baj.

Ma Hegedüs Sándor mint miniszter, Horánszky Nándor pedig Lussinpiccolóba heveri ki az obstrukció fáradalmát.

Neményi Ambrus előadói beszéde alapos, jól átgondolt pénzügyi tanulmány volt.

Meleg szavakban emlékezik meg *Hegedüs* Sándorról, ki több mint két évtizeden át a költségvetés tárgyalásait vezette és az ő páratlan kompetenciájával és mindig lendületes ékes-szólásával az államháztartás helyzetéről, a követett vagy követendő pénzügyi politikáról kimerítő, érdekes és tanulmányos képet adott. Az ő példáját követve, szónok is a legnagyobb sulyt arra fekteti, hogy a háznak a költségvetés és az államháztartás állapotáról tiszta és kimerítő képet adjon, de egyúttal ráutaljon oly körülményekre is, melyek alkalmasak lehetnek arra, hogy az államháztartási rendet megzavarják. Mert költségvetésünk a multakkal szemben már nagy haladást mutat, amennyiben mindinkább közeledünk a normalbudget ideáljához, a melynek megvalósítása magánembernél a biztosított jobbmódot jelenti, államnál pedig azt, hogy a kulturálm színvonalát elérte, a mely fix szükségleteket fix bevételekkel fedez és rendezni képes olyankor is, mikor ideiglenesen egyes pontokon visszaesés vagy előre nem látott magasabb szükséglet mutatkozik. Ezt a kedvező

tekintete. Szinte gunyt látszott úzni a leányka legszentebb érzelmeiből.

És mit tud ilyenkor tenni egy szegény, szerencsétlen leányka? . . . Sirni és újra sirni. A nőnek egyedüli fegyvere a köny. Ezzel a fegyverével vivat esatát a meddig bírja . . . a végkimerülésig . . . a pusztulásig . . . és nem veszít semmit nőiségéből. De elveszti mindenét, ha könnyeit elvesztette.

Gyöngédtelen, majdnem udvariatlan volt a szegény leány irányában Alfréd. Társaságban tüntetőleg kerülte Eveline-t, nem törődve, vagy talán észre sem véve annak örökké rajtafüggő, fájdalmas, kérő tekintetét.

És Evelinének kiapadtak a könyei. Csak mint a testet öltött fájdalom járkált le s fel a ragyogó termekben.

Alfréd azonban mindezek dacára minden- napos vendég volt Mérőék házában. Sarolta szívéből gyűlölte őt. De már hogy is ne gyűlölte volna, mikor ő rabolta el Evelinetől szívével együtt jókedvét, boldogságát . . . nyugalalmát.

Éppen most is mint vendég ül a Mérőék szalonjában. Eveline zongorázik, Sarolta himez. Sötétedik . . . a szolgál meggyújtja a szalon csillárjait.

— Édes Sarolta — szól Eveline — hozza be nekem a hálóból a kottafüzeteket, amelyeket ott felttem tegnap.

Sarolta félbehagyja himzését s a háló felé indul, amint Alfréd is felszökik helyéről.

— Nem fél a sötét szobába egyedül bemenni? Ha nem lesz ellenére, felajánlom e pár pillanatra kíséretemet.

helyzetet azonban megzavarná a Ház, ha attól a nemes törekvéstől vezetettve, hogy az országot minél több közhasznú intézménnyel ellássa, egy mindezt az utolsó években némelykor tette, a költségvetésen kívül egészen új költségvetéseket teremtve. A Ház korábbi években költségvetésen kívül részben oly kiadásokat szarazott meg, melyek csak egyszer jelentkeznek, részben olyanokat, melyek a költségvetést állandóan, évről-évre terhelik, részben megszarazott olyan kiadásokat, melyek azonnal a költségvetésbe beilleszthető, részben pedig oly kiadásokat, amelyek a költségvetésen kívül autonóm, jobban mondva, nomát életet éltek. Ez ellen a rendszer ellen küzdött mindig a pénzügyminiszterrel teljes egyetértésben a pénzügyi bizottság. A helyzet tekintetben is lényegesen javult, de azért van még elég kiküszöbölni való, pl. külön tárcaadóságoknak rendszere; megszorítandó tovább a lehetőség az u. n. alapszerű kezelés, habár az illető alapok üdvös, helyes és törvényes céloknak szolgálnak.

Az 1899-iki költségvetésre áttérve, konstataálja, hogy ebben az 1898. sanyaru évnek a tapasztalatai gondosan figyelembe vannak véve. Az 1898. esztendőnek eredményei pontosan megállapítva még nincsenek, azonban szónok az eddigi nyilvánosságra került adatokból azt következteti, hogy az egyenes adók az előirányzatnál többet eredményeztek, ellenben a *jövedelmi és italdók stagnációt* mutatnak, az államvasutaknak pénzügyi eredményei pedig szintén csak éppen, hogy az előirányzatot elérték. Ezeknek a tapasztalatoknak megfelelően történt az előirányzat a folyó 1899. évre, de a ki ezt a költségvetést részletesebben és behatóbban vizsgálja, tapasztalhatja, hogy a pénzügyminiszter sok titkos reservát tartogat ezutal is, hogy esetleg előre nem látott kedvezőtlen körülményekkel is szembeszálhasson. A helyzet az, hogy az utolsó évtized nemzeti munkájának, áldozatkészségének és önmegtagadásnak legkecsesebb vívmánya, az államháztartási egyensúly biztonságban van mindaddig, míg hárt szabunk a tulságos terjedésnek. Másrészt azonban szükségünk van arra, hogy az önmérséklet parancsait kerlelhetlenül alkalmazzuk. Szüksége van rá a Háznak, mely a közvéleménynek sürgető szavával áll szemben. Szükségünk van erre a szigorú önmérsékletre azért, mert ha a helyzetet epigrammszerűen akarom kifejezni, ezt abban a formulában tehetem, hogy jövedelmeinknek nagyobb mértékben való emelkedése oly korszakba esik, mely mögöttünk lezárult; ellenben némely kiadásaink tetemes és elkerülhetetlen emelkedésének korszaka még csak ezután fog megnyílni.

Sarolta felelet nélkül hagyta Alfréd kérdését, de az utána indult. Az ajtó bezárult mögöttük. Eveline égő szemekkel, végtelen fájdalommal szegő tekintetét az ajtóra, hol a szeretet férfit eltűnni látta. Hátha még tudná, hogy mi történik ott bent . . .

— Végre egyedül . . . szól Alfréd suttogó, szenvedélyes hangon.

— Szóltt valamit, főhadnagy ur? — kérde Sarolta, nem akarva megérteni Alfréd előbbi szavait.

— Sarolta . . .

— Kérem?

— Édes . . . drága . . . hogy tud ily kegyetlen lenni. Hát nem látja, nem tudja, hogy imádom . . . Angyal . . . s örült, vad szenvedélyvel karolta át a dühtől remegő leányt s eszeveszetten fojtotta el csókokkal annak sikoltását.

Végre Sarolta kétségbeesetten szabadította ki magát a férfi karjai közül s egy megvölő, haragtól szikrázó tekintettel dobta oda e szót neki:

— Nyomorult!

S nyugalmat erőltetve magára visszatért a hangjegyekkel a szalonba.

Alfréd is összeszedte magát s utána vánszorgott.

Eveline nem vett észre semmit, annyira el volt foglalva saját fájdalomával.

Következtek ezután * * * gyötrelmes napok. Sarolta ösztönszerűleg tagadta ami közte és Alfréd között történt. Részben Eveline iránti kiméletből is tette ezt.

A néppárt álláspontja.

A költségvetés vita első szónoka gróf Zichy János volt. Az ifjú néppárti gróf igen rokonszenves szónok. Rózsás arcú, elegáns fiatal ember. Kellemesen csengő organummal és — a mi mágnásoknál ritka — jó magyar kiejtéssel beszél. Beszéde tartalmilag is kerekded és jól átgondolt. A kormányelnök programbeszédével foglalkozik és bár örömmel üdvözi a törvényjog és igazság bekövetkezett korszakát, a kormány politikája iránt elvi okból bizalommal mégsem viseltetik és a költségvetést nem fogadja el.

Zichy János gróf szerint a folyó évi költségvetés egész más viszonyokkal áll szemben. Mások ma a politikai viszonyok, más a kormány, amelynek jellegje: *jog, törvény és igazság*. És mégis a néppártnak a költségvetéssel szemben tartózkodó álláspontra kell helyezkednie. A kiegyezésre nézve annak a reményének ad kifejezést, hogy annak megoldása olyan lesz, a mely közelebb hozza a kormány álláspontját a néppártéval. A földmivélségügyet illetőleg a miniszterelnöknek ugyanaz a programja, mint a melyet a néppárt már régebben vallott. Kifogásolja azonban, hogy a miniszterelnök programjában nem emlékezett meg a *kisiparról* és a *szociális* kérdésekről. Kivált az utóbbiaknál kellett volna ezt megtennie azért, hogy a terjedő szociális bajt orvosolni lehessen. *A szegényügyről* és a humanitárius intézményekről sem emlékezett meg a miniszterelnök, pedig az egyik éppen olyan fontos, mint a másik. A közoktatásnál kiemeli, hogy lehetetlennek tartja az *egyház és állam* közti jó viszony fenntartását mindaddig, amíg azokat a sérelmeket, amelyeket az *egyházpolitikai törvények okoztak, nem orvosolják*. Kifogásolja, hogy a katolikus *egyházi alapokat* más felekezeti célokra fordítják. A költségvetés érdemébe nem megy be, mindazonáltal, tekintve azt, hogy a költségvetés még a régi kormány műve, kérde, vajjon a miniszterelnök hajlandó-e az ígért reformokat legalább részben még ennek a költségvetésnek keretén belül megvalósítani? Egyébként kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el (Helyeslés a néppárton).

Asbóth nem bizik, — de szavaz.

Asbóth János beszél ezután és a kiegyezési kérdésekben a bizonytalanság káros voltát fejtegeti. A külföldön máris bizonyos gunnyal tekintik a mi vajadásunkat. A szociális bajokra tér át és azt mondja, hogy ezt nálunk Kropuskákkal és Manlicherekkel ideig-óráig el lehet fojtani, a baj azonban tovább lappang és

Alfréd pedig naponta ostromolta Saroltát, kiereszkolni akarván annak szerelmét. De minden kísérlete meddő maradt.

Sarolta pedig elvesztette kedélyét, el vidámságát. Órákig járt szótlanul, mélyen gondolatokba merülve. Azon gondolkodott, hogy miképpen idegenítse el magától Alfrédet, ki iránt a legnagyobb megvetés s gyűlölet lakozott szívében. És hogy sajnálta szegény Evelinet. De azért az ő helyzete kétségbeesettebb volt. Folyton fülébe esengtek boldogult édes anyjának utolsó szavai:

»Vigyázz a becsületre én egyetlen drága gyermekem, hiszen te olyan szép vagy... Bizzál az istenbe, nyugodj meg cselekedeteiben s fohászoldj hozzá, hogy óvjon meg téged az aljas kísérletek idején.«

Ugy látszik hiába fohászolt.

Nem volt most egyéb gondolata, nem tehetett volna őt most semmi oly boldoggá, mintha Alfrédet el tudná magától távolítani. Ha csak egy kicsit önző lett volna, ezt nagyon könnyen elérhette volna az által, hogy az öreg Mériót kéri fel a főhadnagy kiutasítására, de szívből sajnálta azt a szegény leányt, kinek az a párperc volt az éltető eleme, a mit Alfréd náluk töltött.

Azt is látja Sarolta, hogy ez a rendszeres hidegség, ez az ellentállás csak ingerli a férfit. De hát mit tegyen? Még az sem volt neki a kihez tanácsért forduljon Csak gondolkodott... és a bánattól sorvadt napról-napra.

Es a sok gondolkodásnak végre eredménye lett. Sarolta újra a szép, egészséges, vidor Sarolta volt, ki, ha Alfréd jött, örömmel sza-

egyszer csak teljes erővel tör majd ki. Gyökeres orvoslást ajánl, a munkáskérdés megoldását és azt, hogy a vallásos érzelteket ápolni kell. A modern szabadelvűség politikáját ostorozza, amely az országot a reakció és radikálizmus között hányja-veti. *A legradikálisabb orvosság az, hogy a társadalmi bajokon segítsünk, ha minden irányban, minden vonalon megszüntetjük a visszaéléseket.* A költségvetést elfogadja.

— *Szünetet kérünk!* — hangzott fel innen is onnan is.

Ferczel Dezső azonban nyájas hangon kéri a pihenni vágyó honatyákat, hogy hallgassák meg előbb Benyovszky Sándort, aki ezúttal rövid lesz.

A függetlenségi párt szónoka.

Benyovszky Sándort gróf, a függetlenségi párt nevében szól az állami költségvetéshez, a melyen kívül van egy másik költségvetés is, a községek budgetje, amely nem csekélyebb mérvben ró terheket az adózó polgárra. Ezután a rossz megélhetési viszonyokból von következtetést a szocializmus terjedésére. A kisbirtokosság pusztulásáról beszél s a jelzőlogköleszők rohamos emelkedése teszi ezt a tényt kihívóvá. Az egész nép csak akkor viselhetné a nagy terheket, ha viszonyaival összhangba hoznák. A kormány vámpolitikáját támadja és az önálló vámtérület mellett foglal állást. A javaslatot nem fogadja el. (Éljenzés a szélsőbalon).

Öt percznyi szünet következik, a mely alatt Benyovszky Sándor a folyosón Lukács pénzügyminiszterhez megy, vele kezefog és azt mondja, hogy ő sohasem volt véresszájú, hanem mai beszédében csupán aggodalmait és tapasztalatait mondja el. Lukács megnyugtatta az öreg urat, a ki azután hiveinek üdvözlését fogadja.

Szünet után Komjáthy Béla beszél, mivel Kossuth Ferenc most az összetartást a felszólalók többségével létesítette.

Komjáthy Béla panaszkodik, hogy a Ház nem kíséri érdeklődéssel a költségvetés tárgyalását.

Az ülés végén Major Ferenc a következő interpellációt intézte a miniszterelnökhöz:

Van-e tudomása az igen tisztelt miniszterelnök urnak azon törekvéseiről, hogy külügyi kormányunk a *khinai* partokon területeket óhajt bérleni, vagy már esetleg bérelt is.

Holnap Apponyi beszél.

Márczius 15-én nem lesz ülés.

Komjáthy beszéde végén epés kirohanásokat intéz a nemzeti párt ellen a kormányval

ladt eléje, segített neki kardját és esakóját letenni.

Eveline majd el szédült ezeknek láttára, s míg Sarolta és Alfréd élénken beszélgettek, lopva simult a férfi fogason lévő köpenyegéhez, pirulva simogató bársonyos kezeivel a kard szíj-ját, mely az ő derekát díszíti...

Ha Alfréd elment, Sarolta szemei bánatosak lettek... a férfi vad kézzszorítását, s sóvárögva tapadt izzó tekintetük egymás remegő ajakára...

Egyszer aztán boldog nap virradt Saroltára, de azért Eveline-re százszorta boldogabb. Ugyanis a mélyen tisztelt főhadnagy Lónyai ur így kezdett monologizálni.

— Az igaz, hogy gyönyörű szép ez a leány, de a származása... meg aztán természetes, hogy nincsen kauziója... Van ám ahelyett a kis Eveline-nek. Meg aztán hogy eped értem az a vézna, sápadt kis teremtes. Szinte Isten bizony sajnálni kezdem. Amit eddig vele szemben a Sarolta előnyére — elmulasztottam, pár nap alatt helyrehozhatom. Aztán csak a papával beszélés következhetik.

Nem is oly rossz dolog az. Belenőszni egy olyan familiába, ahol a rengeteg vagyonnak egyedüli örököse az én kis feleségecském lesz. S ha épen nagyon kívánni fogja, elhozhatja magával Saroltát is.

Pár nap múlva a lapok Mérió Eveline és Lónyai Alfréd jegyváltásáról értesítették a közönséget.

való fuziójáért. Rakovszky István, Polónyi, Visontai, Saághy közbeszólásokkal traktálták ezért mindvégig.

A szabadelvűpárt üdvözlő feliratai.

Igen régi törvénye a poetikának, hogy a távolból az események nagyok látszanak. Csak így tudjuk megfejteni az »Egyetértés« leírását a szabadelvűpárt szombat este tartott értekezletéről, melyen t. i. nagy vajadások között született meg az a határozat, hogy ne csak Tisza Kálmán a »szabadelvűség örét«, hanem Bánffy Dezső bárót a régi »rendszer« hivat és Széll Kálmán a jogos, törvényes, igazságos »irányzat« kajnokát is üdvözlőjük.

»Nagyvárad város szabadelvű pártja — ugymond a nevezett fővárosi lap — ma dr. Hlatky Endre elnöklete alatt ülést tartott. Az ülés iránt szokatlan nagy érdeklődés nyilvánult és a párt tagjai majdnem teljes számban jelentek meg. A város közéletének összes szereplő tagjai ott voltak a mai értekezleten, amelyre már az új kormány kinevezése óta várahoztak a párt elégedetlen tagjai. A nagyvárad szabadelvűpártban ugyanis az utóbbi időben meghasonlás támadt. A politikai kérdésekben eddig egyhangúlag nyilatkozott véleményeknek ujabban akadtak bátor és szókimondó támadói, akik Bánffy Dezsőnek alkotmányellenes cselekedeteit és ezek végrehajtásában a Tiszák közreműködését nemcsak nem nézték jó szemmel, hanem fel is szólaltak ellene. A kaszinóban, a biharmegyei gentryk főfészkében, a kávéházak és czukrászdák törzsasztalainál, ahol a helyi politikusok az eseményeket megvitatták, sok heves vitaközlés hangzott el és általános volt az a hit, hogy a nagyvárad szabadelvű pártban rövid idő alatt pártbomlás fog bekövetkezni. Külön válnak a rendithetlen Tiszaisták és egyesülnek a Széll hivei is. Azonban a pártszakadás, legalább a mai ülésen, még nem következett. Szokatlanul izgalmas volt a tanácskozás, de szakítás nem történt.«

Ezután tovább elmondattak rendre, hogy miként szólalt fel dr. Dési Géza s terjesztette elő javaslatát a hármas üdvözlés tárgyában, miként nevezetett ki Tisza Kálmán városunk szeretett képviselője a szabadelvűség öréne dr. Várady Zsigmond ügyvéd által és végre, miként igyekeztek a szakadást betölteni Hlatky Endre és Fridländer Sámuel.

Azonban kimarad a leírásból, hogy a jelenlevők közül összesen csak *hármán* nem szólaltak fel. Jelen voltak ugyanis az értekezleten: Hlatky Endre az elnök, dr. Dési Géza az indítvány benyújtója, dr. Várady Zsigmond az indítvány ellenzője, dr. Fridländer Sámuel az indítvány pártolója s Lovassy Andor, dr. Konrad Márk és dr. Gyémánt Jenő. Tehát összesen heten. Ennyi szereplő pedig minden értekezlethez szükséges.

Ezek után adjuk a nagyvárad szabadelvűpárt három üdvözlő feliratát Tisza Kálmánhoz, Bánffy Dezső báró és Széll Kálmán miniszterelnökhöz:

Széll Kálmán miniszterelnökhöz:

Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur!

Elszorult szívvel vártuk a legutóbbi országos politikai események kibontakozását, amelybe az országot az ellenzéki technikai obstrukció sodort.

Aggódva kísértük figyelemmel a történeteket.

Végre Nagyméltóságodnak sikerült a parlamenti rendet helyre állítani s a szabadelvű pártból a kabinetet megalakítani.

Mivel az a meggyőződésünk, hogy Nagyméltóságod politikai multja és jelene továbbra is biztosítja az országnak a szabadelvűség zászlójára írott elveken alapuló haladást, s mivel megvagyunk győződve, hogy Nagyméltóságod semmi körülmények között sem fogja megengedni, hogy a szabadelvűség czégére alatt bármily más irány lábra kaphasson, melegen üdvözljük Nagyméltóságodat a kormány élén.

Melegen üdvözljük Nagyméltóságodat, mert programbeszédében és már azóta is több alkalommal méltóztatott kifejezést adni annak, hogy a liberalizmusnak nagy bajnoka.

Hisszük, hogy Nagyméltóságod vezérsege alatt a szabadelvűpárt a maga teljességében a szabadelvű eszméket oly magaslatra fogja emelni, hogy semmi kívánni valót nem fog hátra hagyni.

Nagyméltóságodnak kipróbált bölcsesége tehát bennünket nem csak megnyugtat, de lelkesedésre készítet s arra, hogy a vezérlete alatt álló országos szabadelvű pártot egy szemernyivel mi is támogassuk és nagy céljaiban előmozdítsuk.

Még egyszer kifejezzük a nagyváradi szabadelvűpártnak 1899. márcz. hó 11-én tartott választmányi ülésének azon egyhangu határozatát, hogy Nagyméltóságodat a kormány élére lépése alkalmából hazafias örömünk kifejezése mellett üdvözljük.

A nagyváradi szabadelvűpárt választmányja által 1899. márcz. 11-én tartott ülésének megbízásából.

Dr. Gyémánt Jenő,
jegyző.

Hlatky Endre,
elnök.

Bánffy br. főudvarmesterhez:

Nagyméltóságú ur!

A nagyváradi szabadelvű párt Nagyméltóságod hazafias és erélyes politikáját mindig támogatta. Nem egyszer fejezte ki ezért Nagyméltóságod előtt elismerését, mert e párt meg volt győződve, hogy Nagyméltóságodnak erősen hazafias irányu politikája hazánknak csak üdvére válhatik. S vált is.

De mert e hazafias politika egyszersmind a valódi szabadelvűségen alapult, csak lelkesedhetünk Nagyméltóságod kormányzásáért.

Ha tehát Nagyméltóságodnak az ellenzék eljárása miatt a kormány éléről el kellett távoznia, egy szemernyivel sem lett kevesebb Nagyméltóságod iránt a mi elismerésünk.

Minket a pillanatnyi balsiker nem terel el Nagyméltóságodtól. S így fogadja a nagyváradi szabadelvű párt választmányának 1899. márcz. 14-én tartott ülésén elhatározott, Nagyméltóságod iránt a mai napon is fenálló elismerését és nagybecsülését.

A nagyváradi szabadelvűpárt választmányának 1899. márcz. 11-én tartott üléséből.

Dr. Gyémánt Jenő,
jegyző.

Hlatky Endre,
elnök.

Tisza Kálmánhoz:

Nagyméltóságú Ur!

Nagybecsült képviselőnk!

A nagyváradi szabadelvűpárt tántoríthatlan ragaszkodásáról Nagyméltóságod rég ideje s számtalanszor meggyőződést szerzett. S így igazán úgy tűnik fel, hogy a párt választmányának 1899. márcz. 11-én tartott üléséből eredő üdvözlőlevele felesleges.

Ez azonban csak látszat, mert igaz ugyan, hogy Nagyméltóságod mint képviselőnk és választókerülete között semmi új esemény elő nem állott. De a legutóbbi politikai események, habár irányváltás nélkül is, de az országos szabadelvű pártban mégis nagy változást idéztek elő.

Uj kormány is alakult, melynek vezérét is melegen üdvözlöttük az ő érdemeiért és azért is, mert tudjuk, hogy a kormányelnök ur mindig híve volt

azon pártnak, mely Nagyméltóságod politikájával egybe van forrva.

Nagyméltóságod mindig a szabadelvűség zászlóját lobogtatta vezérlő kezeiben! Tehát miig Nagyméltóságodat is látjuk e zászló körül, addig mindig bizunk a szabadelvűség jelenében és jövőjében!

Fogadja Nagyméltóságod ez alkalommal is választókerülete szabadelvű pártjának nagybecsülését és tántoríthatlan ragaszkodását!

A nagyváradi szabadelvű párt választmányja által 1899. márcz. 11-én tartott ülésének megbízásából.

Dr. Gyémánt Jenő,
jegyző.

Hlatky Endre,
elnök.

Pap-honvéd halála.

Lehóczky József orosházi plebánost temették tegnap óriási részvét mellett. Nagy időket látott ember volt. A nagy nemzeti harc, mint szatmári kispapot találta, de alig hangzott el az első puska lövés, az első kiáltás, hogy veszélyben a haza, ő összes kispap társaival elhagyva a szeminárium csendes falait, beállott honvédnek a kollégáival együtt. Éles eszű és bátor ember volt s katonának is úgy bevált, hogy a harctéren kapta a hadnagyi kinevezést.

A nagy tragédia után, mikor kivették a honvédek kezéből a fegyvert, ismét régi hivatása vonzotta s. b. emlékü Szaniszló püspök a váradi papnövendékek közé vette fel.

Híres népszónok lett a nemzeti hősből és általános kedvelt társadalmi ember. Beszédeinek javát egy kötetben ki is adta. *Frater Josephus* írói néven igen ismert volt a humoros irodalomban.

Orosházának 20 év óta volt plebánosa és bár előkelő, nagy családból származott, mint *néplelkész*, ahogy magát nevezni szerette, egészen otthon érezte magát plebániáján, hol általános népszerűség vette őt körül.

Elhunytá alkalmából az orosházi róm. kath. hitközség a következő gyászjelentést adta ki:

Az orosházi róm. kath. hitközség fájdalommal, de Isten szent akaratán való megnyugvással tudatja királylehotai és kiskirátkői *Lehóczky József* orosházi lelkész, igazolt 48-as honvédhadnagynak 1899. márcz. 11-én, 70 éves korában, áldozó papságának 47-ik, orosházi lelkészkedésének 20-ik évében, az utolsó kenet szentségének felvétele után történt elhunytát. Az Urban elhunytak földi maradványai márcz. 13-án d. e. 9 órakor fognak az engesztelő szent mise áldozat után azonnal az orosházi róm. kath. temetőben, a boldog feltámadás reményében elhelyeztetni. Ne bánkodjatok, mint egyebek, kiknek nincs reménységök! Tessz. 1. 4, 12.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Márcz. 15. A gazdasági egyesület közgyűlése a megyeházán d. u. 3 órakor.

Márcz. 15. Megyei gyűlés.

Márcz. 19. A hegyközség közgyűlése a városházán d.

Márcz. 19. Szigligeti Társaság emlékünnepe d. e. 11. órakor a jogakadémia disztermében.

Márcz. 25. A sakkör évi közgyűlése az egyet saját helyiségében d. u. 5 órakor.

Márcz. 26. A Bihar megyei Népművelési Egyesület rendes tisztújító közgyűlése.

* **Márcz. 15.** A 48-as alkotások megünneplésében az elmúlt évekhez képest részt vesz a nagyváradi jogakadémia polgársága is s e hazafias ünnepélyét márcz. 15-én tartja meg d. u. 4 órakor a jogakadémia disztermében. Ezen ünnepélyre az akadémia polgársága a következő meghívót bocsátotta ki:

Meghívó. A nagyváradi kir. Jogakadémia ifjúsága 1848. márcz. 15-dike évfordulója alkalmából f. évi márcz. 15-én d. u. 4 órakor

a jogakadémia disztermében hazafias ünnepet rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja az elnökség.

Tárgysorozat:

Megnyitó. Mondja: Bárdos Ödön az Önképző-kör alelnöke.

Nemzeti dal. Szavalja: Knapp Lajos.

Ünnepi beszéd. Mondja: Medvigy Gábor, az Önképző-kör elnöke.

Márcz. 15-én. Irta és szavalja: Gara Ákos.

Mult és jelen. Beszéd. Mondja: Papp János.

Óda. Irta: Damjanovics Miklós, szavalja Sebő Mihály.

Külön meghívókat az ünnepélyre nem bocsátanak ki, hanem arra ez uton hívják meg az érdeklődőket.

A nagyváradi prém. főgymnasium »Eötvös önképzőkör« nemzeti ünnepének évfordulója alkalmából márcz. 15-én, d. e. 10 és fél órakor, az intézet disztermében ünnepet rendez.

Műsor:

1. Hunyady induló, Erkel Ferencztől, előadja a zeneegyesület; 2. elnöki megnyitó beszéd, tartja Berkovits René VIII. o. t.; 3. Kossuth bucsuja, Verő Györgytől, előadja a zeneegyesület; márcz. 15. írta Aliquander Ödön VII. o. t., szavalja Dukasz István VIII. o. t.; 5. induló, Irsa Józseftől, előadja a daloskör; 6. alkalmi beszéd, tartja Missuray Ágoston VIII. o. t.; 7. himnusz, előadja a zeneegyesület; 8. »Mi a haza, Ábrányi Emilől, szavalja Taróczy Béla VIII. o. t.; 9. Rákóczy kesergője, Káldy Gyulától, előadja a daloskör; 10. talpra magyar! Petőfi Sándortól, szavalja Klein Ferenc VIII. o. t.

* **Adomány a katolikus egyháznak.** Károlyi Sándor gróf és Károlyi Alajosné grófné a Hódmezővásárhely főterén levő mintegy százezer forintot érő házuk kétharmadát a katolikus egyháznak adományozták, hogy az apácák vezetésével tervezett leánynevelő-intézetet fölállíthassa.

* **Tízezer forint nyomtatványra.** Nagyváradi városa évenként mintegy ötezer frtot ad ki nyomtatványokra. Évek óta sok vitára adott okot a költségvetés ezen tétele s épen a polgármester vetette fel, hogy ha nem is könyvnyomdát, de egy másoló gépet, vagy autografiát állítson fel a város s ezzel is évenként pár ezer frtot megtakaríthat. Biharvármegyének már régen van könyvnyomdája, de azért évenként rengeteg összeget ad ki nyomtatványokra. A költségvetésnél ugyan alig pár ezer frt van évről-évre előirányozva, de a zárszámadás már más-ként szól. Az elmúlt évben Biharvármegye több mint tízezer frtot adott ki nyomtatványokra. Éppen nem vagyunk barátai, ha az erkölcsi testületek ipari vállalatokba mennek, a tisztas megélhetés megilleti az iparvállalatokat, azonban ugy a megyénél, mint bármely ilyen testületnél a legszélesebb körű pályázatot kívánja a közérdek.

* **Az adófelszámamlási bizottság megalakítása.** A polgárság nagy része a saját érdekének figyelmen kívül hagyásával nem néz utána a reá rótt adók mennyiségére csak mikor fizetni kell, érzi a súlyos terhet. Pedig meg van adva a törvényes mód, hogy mindenki már a kivetésnél utánna nézzen, nincs-e jogtalanul megróva. Az adó felszámamlási bizottságot most alakítják meg. A városi törvényhatóság részéről dr. Sipos Árpád rendes és Hiltlinger Lipót póttag lett kiküldve az adó felszámamlási bizottságba, a főispán pedig id. Gálbory Sámuel és Kovács Bélát nevezte ki a bizottság tagjává.

* **Szünet az ipariskolában.** A tanoncztartó mester urakat tisztelettel értesitem, hogy márcz. 15-én az ipariskolai előadások szünetelnek. Nagyváradi, 1899. márcz. 13. Szűts Izó, igazgató.

* **A király a szegény művészeknek.** A Lotz-ünnep rendező bizottsága tudvalevőleg följajánlotta a királynak a Lotz Károly falfestményei című diszmvét, melynek tiszta jövedelmét kiadói a szegény művészek fölsegítésére megteremtendő alapnak szánták. A király

fogja ezen ünnepélyét megtartani a jogakadémia disztermében, melyen a megnyitó ünnepi beszédet Rádl Ödön elnök tartja, dr. Dési Géza társadalmi értekezést olvas fel, Nagy Endre verseket és Szathmáry Zoltán pedig novellát.

A társaság a következő meghívót adta ki:

A Szigligeti-Társaság Nagyváradon, 1899. évi márczius hó 19-én délelőtt 11 órakor, a kir. jogakadémia disztermében, Szigligeti Ede emlékére Rádl Ödön elnök, dr. Dési Géza, Nagy Endre és Szathmáry Zoltán társ. rendes tagok közreműködésével emlékül-ünnepélyt tart, melyre kívül czimzett urat és b. családját tisztelettel meghívja a Szigligeti-Társaság nevében: Rádl Ödön, elnök. Dr. Bodor Károly, főtitkár.

Az igazságügyi palota építésének áldozatai.

— Törvényszéki végtárgyalás. —

Minden nagyobb építkezés megköveteli a maga véráldozatát s így megkövetelte a helybeli igazságügyi palota is, amely azonban a vérből bőven kivette a részét.

Három ízben fordult elő szerencsétlenség az építésnél, amelyek közül egy tegnap került végtárgyalás alá. Ugyanabban az épületben, a melyben a vigyázatlanság miatt az áldozat életét vesztette, ültek törvényt azok felett, akiket a mulasztás terhel.

És a végtárgyalás folyamán igen érdekes dolgok jöttek napfényre. A felülvizsgáló mérnök szerint két ízben is figyelmeztetni kellett az embereket, hogy az állványok gyengék, a vádlottak pedig azzal védekeznek, hogy fa nem volt elég s így nem tudták a szükséges óvintézkedéseket megtenni. Fát pedig hiába kértek, így azután megeseit az, hogy az első emelet állványaiából építették fel a második emeleti állványokat, úgy, hogy a tetőzettől a földig nem volt állvány.

Igy esett azután meg az is, hogy a szerencsétlenség tett helyén egy nyílás volt, s nem volt elég deszka, hogy azt befedjék, ezen azután kiesett egy ember s nyomban meg is halt.

A szerencsétlenségnek folytatása is volt, a mennyiben ugyanakkor egy másik munkás is megsérült.

Ez a szerencsétlenség 1898. szept. 15-én történt, reggel úgy fél hét óra tájban.

Az épület homlokzatára gerendákat húztak föl ingán s ezen munkálatoknál volt elfoglalva Varkucs Károly munkás is. Jó kedvvel folyt a munka, míg a szerencsétlenség meg nem történt.

Egy hatalmas gerendát húztak fel ismét egyszer, ez azonban mikor már majdnem fent volt, kissé visszacsuszott, amiért is Varkucs segíteni akarván a gerendán, kiugrott a korláton kívül s itt volt az a nyílás, amelyet befedni nem volt elég deszka s ezen a szerencsétlen ember lezuhant a második emelet tetejéről a kövezetre.

Velőtrázó sikoltás hallatszott ekkor, majd egy tompa zuhanás, azután csendes lett minden, csak halk hörgés hallatszott, azonban ennek is vége lett mire a munkások leértek az utcára, akkorára Varkucs már meg volt halva.

Közvetlen akkor történt, hogy egy Korbít Károly nevű kőműves leakart menni s meg nézni az áldozatot, azonban egy oldal lejárón ment, amely nem volt kellőleg megerősítve, úgy hogy amikor ő rajta ment, az leszakadt s ő is zuhanni kezdett. Szerencséjére azonban az első emeletnél egy gerendába megkapaszkodott s így nem esett oly erővel és gyorsasággal s így csak erős lábfejzámódást szenvedett, melynek következtében négy hónapig feküdt s több mint egy félévig dolgozni sem tudott.

Ezért a szerencsétlenségekért négyen ke-

rültek a vádlottak padjára: Molnár Lajos, Janicsér József, Oláh Lajos és Szegheő József.

Az ügy a Millye Gyula tanácsában került tárgyalásra.

A vádhatóságot Lázár Márton kir. ügyész képviseli, a magán panaszokat a Varkucs özvegyét Szokoly Tamás ügyvéd, a másik sértettet Korbít Károlyt pedig Várad Zsigmond képviseli.

A vádlottakat Rádl Ödön, Hegyessy Márton és dr. Dési Géza képviselik.

A tegnapi tárgyaláson kihallgatták a panaszosokat s a vádlottakat, ezenfelül 11 tanut s az orvos szakértőt.

Erdekes volt dr. Goldstein Sándor törvényszéki orvos vallomása, aki azt vallotta, hogy a Korbít sebesülése igen komoly s hogy annak a gyógyulása hónapokat vett igénybe.

Érdekesen vallott még László Sándor mérnök is, aki az építésre vigyázott fel, aki azt mondta, hogy két ízben vette észre, hogy az állványok gyengék.

A vádlottak azzal védekeztek, hogy őket felelőség annyiban nem terhelhet, mert ők a vállalkozónak irtak, hogy fa nincs, de nem kaptak.

Tegnap kihallgatták a tanukat, ma pedig a perbeszédre kerül a sor.

Délre megyesz az ítélet is.

TANUGY.

A népnevelési egyesület közgyűlése. Meghívó. A »Biharmegyei Népnevelési Egyesület« rendes tisztújító közgyűlése Nagyváradon, a megyeház nagy termében f. évi márczius 26-án vasárnap délelőtt 11 órakor fog megtartani, mely tisztújító közgyűlésre az egyesület tiszteletbeli, alapító, rendes és pártoló tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

A közgyűlés tárgyai:

1. A választmány évi jelentése.
2. A számvizsgáló bizottság jelentése.
3. 1899 évi költségelőirányzat megállapítása.
4. Indítványok.
5. A tisztikar, választmány és számvizsgáló bizottság megválasztása.

ZENE és MŰVESZET.

A zeneiskola hangversenye. A nagyvárad zenekedvelők egyesülete által fentartott zeneiskola előre haladottabb növendékeinek bemutatására a következő vasárnap délután 5 órakor a Kereskedelmi Csarnok nagy termében hangversenyt tart. Belépti-díj 30 kr., gyermekeknek 20 kr. A meghívókat a napokban küldi szét az iskolaigazgatósága. A hangverseny műsora a következő:

1. Vomácska J. »Alla Polacca« vonózenekarra Előadják hegedűn: Bolemann Sarolta, Feinsilber Irén, Fényes Márta, Fohn Ernestsztin, Korda Rózsika, Láposy Erzsike, Baku György, Bolemann Adorján, Bumbera Imre, Bugyi Sándor, Debreczeni Dezső, Kánitz Dávid, Mártonffy Zoltán, Raffay Ágoston, Pecsényánszky István, Stern József, Szeghalmi Sándor, Szenes Sándor és Voit Ervin; gordonkán: Bolemann Aurél és Moess Károly; nagybőgön: Tóth Ferencz.
2. Spindler Fr. »Husarenritt« zongorán előadja: Földessy Margit.
3. Dancs Ch. »Symphonie-Concertante« op. 98. két hegedűn előzadják: Feinsilber Irén és Fényes Márta.
4. Hünten F. »Rondo militaire« zongorán előadja: Schenker Margit.
5. a) Abt F. »Jó éjt, szép virágok« és b) Verő Gy. Románca a »Szultán« című operetből, énekli: Csillag Klára.
6. Moszkovszky M. »Serenade« két zongorán 8 kézre előadják: Politovszky Gizella, Bauer Margit, Kassay Matild és Winter Ilona.
7. Alard D. »Faust Ábránd« hegedűn előadja: Voit Ervin.

8. Mendelssohn F. C. »Rondo capriccioso« zongorán előadja: Schwarcz Juliska.

9. Hernesirek J. »A kis művész«. Ábránd vonós zenekarra. Előadják hegedűn: Bolemann Sarolta, Feinsilber Irén, Fényes Márta, Fohn Ernestsztin, Baku György, Bolemann Adorján, Bumbera Imre, Bugyi Sándor, Debreczeni Dezső, Kánitz Dávid, Mártonffy Zoltán, Raffay Ágoston, Pecsényánszky István, Steiner Emil, Stern József, Szeghalmi Sándor, Szenes Sándor és Voit Ervin; gordonkán: Bolemann Aurél, Géher Gyula és Moess Károly; nagybőgön: Tóth Ferencz.

EGYESÜLETEK.

A betegségélyző pénztár ülése. Ezenel köztudomásra hozzuk, hogy a »nagyvárad ipartestületi betegségélyző pénztár« évi rendes közgyűlését f. évi márczius hó 19-én d. e. 10 órakor az ipartestület kert-utcai házában tartja meg. Nagyváradon, 1899. évi márczius hó 12. **Az igazgatóság.**

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság évi jelentése. 2. Az 1898. évi zárszámadás, vagyonmérleg és a felügyelőbizottság jelentése. 3. A kilépő igazgatósági tagok helyett új tagok választása. 4. Felügyelő-bizottság választása. 5. Az irásban előre benyújtott indítványok tárgyalása.

REGÉNY-CSARNOK.

TILTOTT UTAKON.

Landor Henrik utazásai és kalandjai Tibetben. 4. Fordította: B. Gy.

Minthogy a sátorot becsukták, nem tudtam megfigyelni, hogy künn mi történik. Azonban a láрма után itélve, amit hallottam, továbbá az emberek gyors ide-oda futkosásából, a hangos parancsszavakból, a sátram előtt galoppírozó lovak után és az ezekre akasztott csengők folytonos csilingeléséből azt következtetem, hogy nagy felfordulás lehetett a táborban.

Körülbelül három óráig voltam a sátorban, mikor egy katona, ki a parancsot kapta, belépett, hogy kivezessen.

— Ezt le fogják fejezni mondta társának, és felém fordulva kézmozdulatokkal mindjárt meg is mutatta hogy miképen.

— Nikutza. Csak rajta! mondtam én.

Ne feledjük, hogy, ha egy tibetinek mondanak ily súlyos szót, rendszeren térdre borul s könyök és sőhajok közepette szivetrázó könyörgésekkel esedezik életéért. Tehát nem meglepő dolog, hogy a tibetiek feleletem fölött nagyon csodálkoztak és nem tudták mit gondoljanak. A követek első lelkesültségét minden esetre lehűtöttem és arezom inkább megvetést, mint félelmet fejezett ki.

Azalatt, míg elzárva voltam, egy rettentő nagy fehér sátram állítottak fel két csirádákkal a tetején és több száz katona és falusi nép állotta körül. Valóban festői kép vala.

Midőn közelebb vezelték, láttam, hogy a sátor előrésze nagy szélességben nyitott volt és míg sok vörös láma állott benne kopaszra borotvált koponyával és hosszú gyapju tunikával. Mintegy husz méternyire a sátortól megállítottak a katonák. A köteleket, melyek kécsuklóimat, karjaimat, mellemet már egészen bevágták, még szorosabbra húzták össze és újabb kötelekkel is megkötözték. Most láttam hogy Tschanden Singent is elővezették. Engem azután hátra vezettek egy sárral tapasztott ház mögé, mely a sátor mellett volt, hogy ne lássam a történendőket.

Hallottam, hogy Tschanden Singet erős, haragos hangon kivallatták és azzal vádolták hogy vezetőnek szegődött hozzám. Azután a tömeg vad ordítást hallottam, melyet halálcsend követett. Pár pillanat múlva a csendet korbácsütések zaja törte meg, melyet szegény vezetőm fájdalmas nyögése kísért, világosjelűl annak, hogy nehéz idők várakoznak reánk.

Számláltam az ütéseket, melyeknek ismétlődő hangja még ma is emlékezetemben van, hogy miként következett egy ütés a másik után szabályosan és megszakítás nélkül, huszig, harminczig, negyvenig, ötvenig. Azután némi szünet állott be.

A kihallgatás.

Nemsokára ezután egy szakasz katona jött hozzám és előbb csak lassan, később mindhevesebb lökésekkel taszítottak a tribunál elé. Nem fejtettem ki semmi ellenállást.

A sátor közepén magas széken ült egy férfi ki világos sárga színű bő nadrágot és rövid sárga kabátot viselt lelógó bő ujjakkal. Fején rémítő hosszú és négyesucsú kalap volt, az egész bearanyozva és rá három nagy szem festve. Fiatalnak nézett ki; feje kopaszra volt borotválva, mert ő a legmagasabb rangú lámák közül való volt, egy »nagy-láma« és Pombo azaz főpap és egy tartomány kormányzója, oly jogokkal és hatalommal mint egy alkirály. Jobbján egy kövér, hatalmas vörös láma állott kezében kétélű karddal, s mindkétfelől sok más láma, tiszték és katonák nagy számban. Midőn hallgatva és magasra emelt fővel előtte álltam, két vagy három láma rárohant és parancsolták hogy térdeljék le. Meg is próbálták, hogy lenyomjanak, de volt még annyi erőm, hogy egyenes állásomat meg tudtam tartani.

A Pombo rendkívüli dühbe borult és amint hozzám beszélt, szája habzott; minthogy adonban nagyon is classicus tibeti nyelven beszélt, én pedig csak a nép nyelvét ismertem, egy szót sem értettem abból amit nekem mondott, és alázatosan kértem őt arra, hogy ne használjon olyan szép szavakat.

Ezen hallatlan kérelem a nagy férfiut egészen felbőszítette és fenyegető arccal mutatott balra, hogy odanézzek.

A katonák és lámák félre álltak az utból és én megláttam ott hü szolgálmat Tschanden Singet, körülvéve egy sereg lámától és katonától, egészen csupaszra levetkőztetve feküdt a földön. Most fogott hozzá két erős láma őt ólomvégű szíjkorbacsesal ütlegelni, mely kegyetlen verés a fejtől a sarokig végig az egész testen tömördek mély sebet vágott. Egészen elborította a vér.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Tiszaék nem jönnek Nagyváradra.

Budapest, márcz. 13. (Saj. tud. táv.) Néhány napja az a hír terjedt el Nagyváradon, hogy a f. hó 15-én tartandó megyegyűlésre, melynek tudvalevőleg egyik érdekes pontja lesz az új kormány üdvözlése, lejönnek az inditványt szóval támogatni Tisza Kálmán és Tisza István gróf is. Ezzel szemben a késő éjjeli órákban táviratilag arról értesítenek benünket, hogy a »Bud. Tud.« jelentése szerint se Tisza Kálmán, se Tisza István gróf nem fognak Nagyváradra jönni 15-én.

Ugron pártja.

Budapest, márcz. 13. (Saj. tud. táv.) A »Keleti Értesítő« szerint Ugron Gábornak Kolozsvárt tartott beszéde kizárja a függetlenségi pártok egyesülését. Azt hiszik, hogy 3—4-en át is fognak menni az Ugron-pártba, de sokan azt is hiszik, hogy Ugron egyelőre nem gondol arra, hogy a parlamentbe megcsinálja a középpártot, hanem csak egyelőre propagandát csinál neki és a kivitelt majd csak a legközelebbi választások idejére hagyja.

Megbüntetett katona szabadítók.

Budapest, márcz. 13. (Saj. tud. táv.) Egy nagykiterjedésű érdekszövetkezet fölött ítélt ma a brassói kir. törvényszék. Célja volt e szövetkezetnek úgy összeköttetései révén a katonaszabadítás pénzért. A kétfalusi járásban vitte különösen uralmát. A törvényszék felettök a következőleg ítélt. Felmentettek a következők: Henter Gábor főszolgabíró, Russ János,

Szevald Ferencz jegyzők és Szász András bíró. Elítélték Sipos János jegyzőt 3 évi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre, Fráts Toma göl. papot 3, Hra Domohes Istvánt 1 évre, Urde György. gör. kel. papot 6 hétre, Főris Mihály jegyzőt 3 évre s a többi még 17 vádlottat 2—3 hétre és részben pénzbüntetésre ítélték.

Schmidt államtitkár lemondása.

Budapest, márcz. 13. (Saját tud. táv.) Politikai körökben azon hír terjedt el, hogy Schmidt államtitkár beadta lemondását.

Osztrák püspökgyűlés.

Bécs, márczius 13. A Schönborn bíboros hercegérsek elnöklete alatt tartandó püspöki értekezletre számos főpap érkezett ide. (Magy. Táv. Ir.)

Ferencz Ferdinand.

Pola, márcz. 12. Ferencz Ferdinánd főherceg ma délelőtt fél 10 órakor a »Pelikán« hadihajón ideérkezett és este 6 órakor Bécsbe utazott. (Magy. Táv. Ir.)

Dinamit robbanás.

Grác, márczius 13. (Saj. tud. táv.) A nagymennyiségű dinamit, mit sziklarobbanásnál használtak volna fel, eddig ismeretlen okból felrobbant s rémítő pusztítást vitt véghez, a közel dolgozó munkások közt. Három dolgozó munkás légberöpült és 13 megsebesült.

A belga királyné betegsége.

Brüsszel, márczius 13. A királyné állapotáról ma este kiadott orvosi jelentés szerint a gyógyulás halad, a beteg alszik és ereje gyarapszik. (Magy. Táv. Ir.)

Budapest, márcz. 13. (Saj. tud. táv.) Brüsszelből jelentik, hogy a belga királyné betegségének titkolása egy elég hihetetlenül hangzó okra vezethető vissza. A királyné ugyanis egy féltékenységi scéna után arzénikumot vett be, melybe ugyan nem halt bele, mert az ellenszereket elég hamar beadták, de bélgyuladást kapott tőle. A királyné ágyától ezért még leányát is távol tartják.

A leszerelő konferencia.

Brüsszel, márczius 13. A »Petit Bleu« közlése szerint a belga kormány a hágai leszerelő értekezleten való képviselővel Beernaert képviselőházi elnököt bizta meg. (Magy. Táv. Ir.)

A párisi események.

Páris, márcz. 13. Az »Eclair« és a »Gaulois« arról értesül, hogy Freycinet hadügyminiszter nem engedte meg Gonse és Pellieux tábornokoknak, hogy azokra a vádokra, a melyeket Esterházy ellenök emelt, válaszoljanak. (Magy. Táv. Ir.)

A la goubrani katasztrófa.

Páris, márcz. 13. Az »Eclair« tudni véli, hogy a la goubrani robbanás ügyében megindított hivatalos vizsgálatból ki fog tűnni, hogy a katasztrófa nem a véletlen műve és az a híresztelés, hogy a robbanás anarkista merényletre vezetendő vissza, egyre nagyobb valószínűséget nyer. (Magy. Táv. Ir.)

KÖZGAZDASÁG.

A kis-czelli panama.

A kis-czelli takarékpénztár vagyonának leltározását Nagy Péter, sárvári közjegyző a napokban befejezte, melynek folyamán konstatálták, hogy az intézetnél 1,130,000 frt betét volt elhelyezve. Most már kétségtelen, hogy a hiány közel félmillióra rug. Az igazgatóság és felügyelő bizottság volt és jelenlegi tagjait f. hó 14-ének délutáni 2 $\frac{1}{2}$ órájára Kis-Czellebe a közgazdasági hitelbank termébe értekezletre hívta egybe annak megbeszélése céljából, hogy miként lehetne a hiány fedezetéről gondoskodni. A körlevélből, melyet ez ügyben az igazgatóság és felügyelőbizottság volt és jelenlegi tagjaihoz intézett, a Szombathelyi Ujság nyomán adjuk a következőket:

«A kis-czelli takarékpénztárnak csődbe jutása sulyos csapásként nehezedik azon vidék lakosságára, melynek hitellel- és pénzforgalmát évtizedeken át közvetítette, de különösen sulyos csapás mindazon családokra, melyeknek tagjai a pénzügyintézetnek a szabálytalan és bűnös kezelés keletkezése óta jóhiszemű igazgatósági vagy felügyelőbizottsági tagjai voltak avagy jelenleg is azok, mert kétségtelen, hogy a törvény szigorú rendelkezéseinél fogva a legsúlyosabb vagyoni és személyes felelősséggel tartoznak mindazok, kik — mint a rtársaság felügyelő bizottsági vagy igazgatósági tagjai — habár korábbi években is, valótlan adatokat tartalmazó, hamis mérleget irtak alá, vagy a takarékpénztár igazgatóságában s felügyeletében állásuknál fogva résztvettek.

S minthogy az eddigi tapasztalatok szerint az évtizedig elhuzódni szokott csőd eljárás egyrészt az összes érdekeltet fenyegeti és felette káros függő helyzetben tartja, másrészt az eljárási költségek a csődtömeg nagy részét többnyire fölemészti; a megrendült közhitel, a betéteivel érdekelt lakosság és a kártérítéssel tartozó mindenkori igazgató és felügyelő bizottsági tagok legfontosabb közös érdeke sürgetőleg követeli, hogy a mindent elpusztítóval fenyegető csőd eljárás minél előbb megszüntessék s a válságba jutott takarékpénztár ügyes, gyors intézkedés és kellő értékesítés által rendezve legyen.

E célból alábbi ívet nyújtunk, melyben minden igazgatósági és felügyelő bizottsági tag kötelezi magát, hogy a csőd megszüntetésének és az ügy teljes rendezésének — mint feltételnek kikötése mellett — a felhívástól számítandó 60 nap alatt bizonyos összeget készpénzben vagy biztos értékpapírokban befizet, azon kijelentéssel, hogy mindazok ellen, kik törvényes felelősséggel tartoznak, de a hozzájárulást megtagadják, a rendezés befejezte után kártérítési viszkereseti jogaikat fenntartják és hogy az általuk vállalt kötelezettség csak azon esetre érvényes, ha az által a csőd végleg megszüntethető lesz.

Még csak azt jegyezzük meg, hogy mivel az eddigi adatok szerint a hiány közel félmillióra rug, ezen összeg veendő figyelembe az aláírásoknál s hogy minél többen jegyeznek, annál inkább megoszlik a teher és valószínűbbé lesz az ügy kedvező megoldása.

A tőzsde rabló lovagjai.

Budapest, márczius 13.

Az utolsó hetekben a gabonatőzsdén buzaríng alakult. Néhány üzér és sajnos, néhány malom összeállott és összevásárolt és beraktároz minden kapható buzamenyiséget. A cél az, hogy a tavaszi terminuskor az emberek ne legyenek képesek készárut kapni és legyenek kénytelenek olyan árkülönbözetet fizetni, a milyen a ringnek tetszik. Ezzel első sorban azokat az embereket teszik tönkre, a kik elég oktanok voltak ügynökök segítségével buzában spekulálni; de a buzaárakat is a termési viszonyokkal pam indokolható képtelen magasságra verik fel, úgy hogy a malmok ebben az indokolatlan arányban emelik a lisztet, a pékek a kenyér árát, megeshetik ugyan, hogy ilyen ring felsül és akkor rendezői mennek tönkre, de ha igaz is, hogy az ő részükön is van rizikó, az csak olyan mint a szegény legényé, aki a saját életét is kockáztatja, mikor az ut szélén másokat foszt ki. A ringben halványozottan megvan az az erkölcselenség, mely a kartelekben nyilvánul, mert játékkal jár, ami a kartelekben nincsen meg.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A „Tiszántul” eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, márczius 13.

Az irányzat gyenge

Osztrák hitel	871.90
Magyar hitel	400.50
Allamvasut	363.75
Rimamurányi	307.—
Magyar jelzalog	249.—
Salgótarjáni	636.—
Wagon-kölcsön	623.—
Villamosvasut	225.—
Magyar leszámítoló	353.25
Iparbank	104.25
Budapest közuti	404.50
Kereskedelmi	1011.50
Déli vasut	78.—

Határidők.

Az irányzat szilárd

Buza márcziusra	10.50
Uj tengeri	4.56
Rozs őszre	8.—
Zab őszre	5.76
Tengeri augusztusra	—
Buza októberre	9.80

Az irányzat nyugodt

Bécs, márczius 13.

Osztr. hitel	369.90
Magyar hitel	397.50
Allamvasut	361.50
Birodalmi márka	58.97

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1899. márczius 13-án.

Magyar aranyjárdék 4%	119.80
Magyar koronajárdék	97.80
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	121.—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	101.—

Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	120.75
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	9675
Itél mérési jog megváltási kötvény	100.75
Horvát-szlavón földterhermentesítési kötvény	96.75
Magyar nyeresémi-sorsjegy-kölcsön	161.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek kölcsön	142.—
Osztrák járadék papirban	101.—
Osztrák járadék ezüstben	100.75
Osztrák járadék aranyban	120.—
Osztrák korona járadék	101.40
Osztrák államsorsjegyek	140.—
Osztrák magyar bankrészevény	920.—
Magyar hitelbankrészevény	397.25
Osztrák hitelintézeti részevény	369.50
Osztrák-magyar államvasuti részevény	360.50
20 frankos arany (Napoleon d'or)	358.60
Németbirodalmi márka	58.95
London vista	120.40
Párisi vista	47.80
20 márkás arany	11.79

A szerkesztőházi felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

NYILTÉR.

Uj ékszer-üzlet megnyitása!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására juttatni, hogy a „Latzkó testvérek utóda Lóbl Ede” ur volt helyiségét átvettem és abban a modern igényeknek teljesen megfelelő uj

ékszer-üzletet

rendeztem be.

Főtörekvésem mindenkor arra fog irányulni,

hogy a nagyérdemű közönségnek izléses és művészi kivitelű ötvös-munkákkal és árukkal szolgálhassak és szolid szabott árainmal a bizalmat teljes mértékben kiérdemeljem és megyerjem.

Üzletem megerősítésére a nagyérdemű közönséget tisztelettel felhívom s vagyok

kiváló tisztelettel

Kálmán Sándor,
ékszerész.

ERŐDI H. cukrászata

Nagyvárad, Fő-utca.

Felvállal és pontosan teljesít, úgy helybeli, mint vidéki, mindenféle szakmájába vágó megrendeléseket mérsékelt árak mellett.

Vidéki küldemények gondos csomagolás és pontos szétküldés következtében, rendes időben és sértetlen állapotban érkeznek.

Ugyanott mindenféle húsvéti csukor-, selyem- és plüs-díszítések 3 krtól 10 frtíg kaphatók.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1898. évi október 1-től.

Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.						Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.						Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.											
	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	T. v.						
Kolozsvár ind.	11 01	5 23	7 00	6 13	—	Budapest ind.	9 15	1 55	5 45	8 30	—	P.-Ladány ind.	4 06	1 31	6 00	2 29	6 05						
B.-Hunyad >	12 20	6 40	8 37	7 54	—	Nagykátá >	10 20	3 05	7 54	10 16	—	Debreczen >	5 22	3 —	6 55	3 56	8 20						
Csucsá >	12 52	7 09	9 19	8 32	4 49	Szolnok >	11 19	4 23	9 27	11 31	—	Érmihályfalva érk.	6 35	4 01	7 38	4 58	9 47						
Bucsa >	—	—	9 33	8 51	5 13	P.-Ladány >	12 55	5 55	11 53	2 00	5 00	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.											
Brátka >	—	—	9 50	9 10	5 38	Báránd >	—	—	12 07	2 12	5 17	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.							
Rév >	1 34	7 47	10 08	9 30	6 13	Sáp >	† 1 17	† 6 15	12 24	2 27	5 38	Érmihályfalva ind.	6 36	11 09	5 35	9 14	8 13						
Étesd >	† 1 48	† 7 59	10 25	9 48	6 42	E.-Ujfalu >	1 33	6 30	12 46	2 47	6 04	Debreczen >	3 37	12 36	8 15	10 27	9 01						
Mező-Telegd >	2 01	8 11	10 42	10 07	7 10	M.-Peterd >	—	—	1 00	3 00	6 21	P.-Ladány érk.	5 13	1 45	9 45	11 28	9 48						
F.-Vásárhely >	—	—	11 01	10 27	7 38	M.-Keresztes >	—	—	1 14	3 12	6 37	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés—Debreczen—Nagy-Léta											
Várad-Velenceze >	2 25	8 32	11 10	10 37	7 51	Bors >	—	—	1 28	3 25	6 56	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.							
Nagyvárad érk.	2 31	8 38	11 17	10 44	8 —	Püspöki >	—	—	1 36	3 32	7 08	Debreczen i.	8 35	4 21	Nagy-Léta-	5 25	1 05						
Nagyvárad ind.	2 38	8 43	11 32	11 04	2 22	Nagyvárad érk.	2 11	7 07	1 48	3 42	7 22	Sáránd >	9 28	5 06	Vértés ind.	—	—						
Püspöki >	—	8 51	11 42	11 14	2 37	Nagyvárad ind.	2 18	7 14	2 06	3 58	1 22	H.-Bagos >	9 41	5 17	M.-Pályi >	5 47	1 30						
Bors >	—	—	11 50	11 22	2 48	Nagyvárad >	—	—	2 30	4 05	1 31	H.-Pályi >	10 05	5 41	H.-Pályi >	6 03	1 48						
M.-Keresztes >	—	—	12 03	11 37	3 20	V.-Velenceze >	—	—	2 41	4 16	1 46	M.-Pályi >	10 20	5 55	H.-Bagos >	6 18	2 05						
M.-Peterd >	—	—	12 15	11 50	3 38	F.-Vásárhely >	—	—	2 50	4 38	2 19	N.-Léta-	—	—	Sáránd >	6 40	2 29						
B.-Ujfalu >	3 18	9 23	12 29	12 05	4 16	M.-Telegd >	—	—	3 03	4 56	2 50	Vértés érk.	10 43	6 15	Debreczen é.	7 18	3 13						
Sáp >	† 3 33	† 9 38	12 47	12 25	4 49	Étesd >	—	—	3 21	4 56	2 50	Sáránd—Derecske. Derecske—Sáránd.											
Báránd >	—	—	1 01	12 41	5 13	Rév >	—	—	3 45	5 20	3 32	Sáránd ind.	9 38	5 16	Derecske ind.	6 00	9 09						
P.-Ladány >	4 03	10 06	1 34	1 19	5 31	Brátka >	—	—	4 06	5 43	4 08	Derecske ér.	9 57	5 35	Sáránd érk.	6 20	01 42						
Szolnok >	5 39	11 44	3 35	3 37	—	Bucsa >	—	—	4 27	6 04	4 36	Nagyvárad—Szeged.											
Nagykátá >	6 34	12 41	4 45	5 07	—	B.-Hunyad >	—	—	4 46	9 06	4 53	Nagyvárad ind.	10 20	4 25	7 30	—	—						
Budapest érk.	7 50	10 50	6 20	7 10	—	Kolozsvár érk.	5 55	10 37	6 59	8 33	—	Ósi >	10 30	4 36	7 44	—	—						
Nagyvárad—Szeged.						Szeged—Nagyvárad.						Nagyvárad—Arad.						Arad—Nagyvárad.					
Nagyvárad ind.	10 20	4 25	7 30	—	—	Szeged ind.	3 45	10 25	6 40	—	—	Nagyvárad ind.	10 20	4 25	7 30	—	—	Arad ind.	5 10	11 20	9 37	—	—
Ósi >	10 30	4 36	7 44	—	—	H.-M.-Vásárhely >	4 44	11 05	7 57	—	—	Gyula >	12 21	6 34	10 21	—	—	Kurtics >	5 39	11 52	10 04	—	—
Less >	10 48	4 56	8 06	—	—	Oroszháza >	5 39	11 54	9 38	—	—	Békés-Csaba >	2 23	7 17	4 32	—	—	Kétegyháza >	6 14	12 37	10 54	—	—
Gyapju >	10 56	5 04	8 18	—	—	Csaba >	7 00	2 33	4 50	—	—	Kétegyháza >	2 54	7 44	5 03	—	—	Békés-Csaba >	7 —	2 33	4 50	—	—
Cséffa >	11 03	5 12	8 29	—	—	Gyula >	7 27	3 05	5 26	—	—	Kurtics >	3 28	8 20	5 38	—	—	Gyula >	7 27	3 05	5 26	—	—
Szalonta >	11 26	5 37	9 08	—	—	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	—	—	Arad érk.	3 55	8 47	6 05	—	—	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31	—	—
Kötegyán >	11 46	5 57	9 37	—	—	Kötegyán >	† 7 56	3 39	6 09	—	—	Szombatság-Rogoz—Dobrest.						Dobrest—Szombatság-Rogoz.					
Sarkad >	11 57	6 9	9 51	—	—	Szalonta >	8 23	4 10	6 47	—	—	Szombatság-Rogoz ind.	6 08	7 55	—	—	—	Dobrest ind.	4 22	† 6 3	—	—	—
Gyula >	12 21	6 34	10 21	—	—	Cséffa >	8 42	4 34	7 18	—	—	Nánhegyesel >	† 6 34	† 8 21	—	—	—	Nánhegyesel >	† 4 32	7 41	—	—	—
Csaba >	2 10	7 22	4 44	—	—	Gyapju >	—	—	4 42	7 29	—	Dobrest érk.	6 44	8 31	—	—	—	Szombatság-Rogoz érk.	4 56	7 66	—	—	—
Oroszháza >	3 10	8 32	5 50	—	—	Less >	—	—	4 42	7 29	—	Nyomatott laptulajdonos: Szent-László-nyomda részvénytársaság nyomdájában Nagyváradon.											
H.-M.-Vásárhely >	4 00	9 26	7 00	—	—	Ósi >	9 04	5 00	7 51	—	—												
Szeged >	4 35	10 20	7 55	—	—	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31	—	—												